

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemniku ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K
1/2 " . . . . . 10 "
1/3 " . . . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednja izredna priloga: Ob novem letu, **Katipot po Goriškem in Gradiščanskem** in dvakrat v letu, **Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez**.

Narodno sprejema upravištvo v Gosposki ulici številka 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez dojoslane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavric.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravištvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Narodno in oglase je plačati loco Gorica. **Dopisi naj se pošiljajo le v uredništvo.** Narodnina, reklamacije in druge roči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravištvo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1:60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Frič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškoku; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jo. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Shod za naše šolstvo v „Trgovskem Domu“.

V nedeljo dopoldne ob 11. uri se je vršil v Gorici v »Trgovskem Domu« napovedani shod, kateri je sklical izvrševalni odbor narodno-napredne stranke, z dnevnim redom: Naše ljudsko in srednje šolstvo. Dvorana je bila polna raznega občinstva; udeležilo se je shoda v obilen številu tudi naše čislano narodno ženstvo. Nekaj udeležbe je bilo tudi iz bližnje okolice.

Shod je otvoril predsednik izvrševalnega odbora, deželni poslanec A. Gabršček, ki je s pregovoril približno tako-le: Že meseca septembra smo se zbrali tukaj, da smo dali duška svojemu ogorčenju proti divjanju italijanskih sodeželanov glede premestitve slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico. Naša davna želja je bila smrtni greh, kateri smo zakrivali proti Italijanom. Vse italijanstvo je kričalo, kakor krivica se jim godi, če se premesti v osrčje naše dežele slovensko učiteljske. O ravno takih krivicah kričijo v novem času, če bi imeli dobiti Slovani malo več pouka v svojih šolah. Protestujejo proti invaziji, smatrajo vsako pridobitev za nas za krivico sebi; mi da hočemo udreti v tujo hišo ter podreti temelje italijanstva. Danes je imel biti shod v Trstu od strani italijanskih učiteljev; danes so imeli zborovati ter zahtevati, da bi Slovenci ne dobili svojih šol. Protestni shod pa so odložili. — Današnji shod je sklican, da damo nekoliko moralne opore tržaškemu bratom pa tudi sami formulujemo zahteve glede šolstva; tudi mi nimamo na polju našega šolstva, kar bi morali imeti. — V deželi je le slovensko in italijansko prebivalstvo, naše šole v Gorici pa so v nekem tretjem jeziku. Italijani in Slovenci se ravsamo in kavsamo med seboj, tretji pa se zagnezduje za našimi ledji ter postaja vedno močnejši. Pride dan, ko si ne bomo nevarni drug drugemu, ko bo vsem skupaj nevarni le Nemeč. — Srčno zahvaljuje govornik nato udeležnike, zlasti č. dame za obilo udeležbo.

Predsednikom je izvoljen dr. Dereani; zapisnikar urednik Kavčič. — Dr. Dereani se zahvaljuje na časti ter izraža upanje, da današnji shod rodi nekaj sadu. Namen mu je: da izrazimo svoje želje glede šolstva.

Italijani se vedno umešavajo v druge reči, ali mi jim ne kratimo pouka v šolah, mi zahtevamo le svoje; nočemo morda da bi kak italijanski otrok postal Slovenec. Zato pa naj nas pustijo v miru pa naj pometajo pred svojim pragom! Tujci Nemci, ki prihajajo s trebuhom za kruhom v našo deželo, si lastijo pravico domačinov ter hočejo biti prvi gospodje. Jezikovne narobe na Niževavstrijskem so uveljavljene vendar pa je na tisoče Čehov na Dunaju in so občine s češkim prebivalstvom, vendar vse mora biti le nemško. — takega preti morda tudi nam čez leta. — Morda se le dobijo neutralna tla, da se zedinimo na tleh šolstva te zahtevajo vsi poslanci, kakor so Nemci zahtevali nemščino, za Goriško: da bodi le slovenski in italijanski jezik poučni jezik. Nadeja se, da Italijani končno le spregledajo ter nastopijo z nami solidarno. Današnji shod bodi opora poslancem. Na to

podeli besedo poročevalcu posl. Gabrščeku.

Gabršček: Prepričan je, da ve vsak, za kaj tu gre. Zato ne bo razpravljaj na dolgo in široko. Kratko formulujmo svoje zahteve. Najbolje, če kar takoj prečitam resolucijo.

Resolucija

se glasi:

Javni shod v Trgovskem domu v Gorici dne 28. novembra 1909.

naglašaja:

1.) da v pokneženi grofovini Goriško-Gradiščanski živita edino le slovensko in italijansko oz. furlansko ljudstvo in da so pripadniki katerekoli druge narodnosti v naši deželi le slučajni priseljenci, ki ne tvorijo niti v eni občini avtohtonne manjšine;

2.) da sta torej v tej deželi edina deželna jezika slovenščina in italijanščina, kar se je naglašalo s primernim povdarikom tudi v deželnem zboru goriškem ob mnogih prilikah od l. 1862. dalje in kar je dejanski dokumentovano z najtočnejšo doslednostjo v vsej naši deželni zakonodaji in upravi;

zato protestuje:

3.) da se od strani c. kr. vlade ali njenih organov vsiljuje tudi v našo deželo nemški jezik in s tem pospešuje invazijo nemškega uradništva na škodo domačinov;

obžaluje:

4.) da sodeželani italijanske narodnosti še ne morejo ali nočejo razumeti tega našega edino pravičnega stališča, ki daje obema narodnostima v deželi najtrajnejše poroštvo v dosego polne enakopravnosti in enakoveljavnosti z drugimi narodi v državi, — marveč vidijo v nas Slovencih svojega nasprotnika, kateremu v narodnem, političnem ali kulturnem pogledu ne privošči nič tega, kar zahtevajo za-se;

zato zahteva:

5.) da se po vzgledu na Nižjem in Gornjem Avstrijskem, Solnograškem in Predavreškem potom deželne zakonodaje uveljavi polno načelo dvojezičnosti naše dežele, izključivši uradno rabo kateregakoli tretjega jezika;

6.) vsled tega načela in dejstva zahteva dalje:

a.) naj šolske oblasti preskrbé slovenskemu prebivalstvu v Gorici na primernih mestih zadosti ljudskih in meščanskih šol;

b.) c. kr. učna uprava mora odpraviti nemški učni jezik na gimnaziji in realki ter ta dva zavoda razdeliti v dve samostojni gimnaziji in realki s slovenskim in italijanskim učnim jezikom;

c.) enako razdeliti c. kr. žensko učiteljske v Gorici;

d.) takoj spremeniti učni načrt na deški in dekliški vadnici, da bosta odgovarjali namenom in pomenu »vzorne šole« za hospitacije in vaje bodočih učiteljev in učiteljic, — kajti v sedanji obliki so to le šole ponemčevalnice in nimajo nikake pravice do eksistence;

e.) c. kr. učna uprava v naši deželi ne sme vzdrževati c. kr. vadnic v nedrželnem jeziku, ker v deželi ni učiteljskega, ki bi v gojevalo nemške učitelje ali učiteljice. Zato mora opustiti najnovejšo c. kr. nemško vadnico v Gorici, ki nima nikake pravice do obstanka.

i.) c. kr. učna uprava je dolžna, poskrbeti tudi goriškim Slovincem, iz sredstev, ki jih državni zbor v izdatni meri dovoljuje leto za letom, zadostno trgovskih in strokovnih šol.

Izvrševalnemu odboru nar. napredne stranke se nalaga, da to resolucijo sporoči na vsa pristojna mesta ter za vsak poseben slučaj po naših intencijah podrobneje utemelji zahteve slovenskega ljudstva na Goriškem.

Iz resolucije se zrcali kaj hočemo, kaj zahtevamo in kar se mora zgoditi. Po načinu Nemcev moramo uveljaviti načelo in potem deželne zakonodaje naj se to uredi. — Ne potrebujemo priseljencev. Ko se usedejo na gorko ter najedo dobrega kruha, se vedejo kakor jež v lisičji luknji; nove narodne in jezikovne zmešnjave bi radi uprizarjali. Naša dežela je dvojezična avtohtonno prebivalstvo je tu, katero naj zahteva svoj jezik v vseh uradih, v šolah dve narodnosti sta v deželi, potom zakonodaje naj se uveljavi enakopravnost; takrat se lahko določi tudi, katere očine so čisto slovenske, katere čisto italijanske, katere mešane; vse to se lahko zgodi, ako bodo v deželnem zboru možje, svesti si svoje naloge. Poznamo le Slovence in Italijane, tretjih ne poznamo. Ti so pa lahko gostje, ljubi in dragi, ali kakor hitro bi zahtevali več pravic ali jednake, jih moramo zavrniti. Kot gostje se morajo obnašati. Že leta 1862. je deželni zbor podal enunciacijo, ki bi lahko danes služila za vzgled. Združeni so bili leta 1862. za to, kar mi danes hočemo. Dr. Rimondo takratni goriški župan, je po priliki predlagal vse to, kar zahtevamo danes. »Ker prebivajo v tej deželi le Italijani in Slovenci ter o nemščini niti sence, se pozivlja vlada, da takoj razdeli naše srednješolske zavode v laške in slovenske.« Takrat so bili tako pametni Italijani, da so izključevali vse tretje. — V deželnem zboru so sestavljeni vsi zakoni v slovenskem in italijanskem jeziku, namestništvo si preskrbuje zase nemške prevode. V naši deželi hiši poznamo le slovenski in italijanski jezik. — Odkar deželni zbor, poznamo le dvojezičnost (v zadnjem času nekaj ni prav v tem oziru!). Nemci so pokazali pot, po kateri moramo iti tudi mi goriški Slovenci. Obžalujemo, da italijansko prebivalstvo ne razume načela dvojezičnosti, kakor so ga umeli Lahi že pred 40 leti. Italijani smatrajo nas za rušitelje miru, da mi hočemo poseči po italijanstvu ter da smo jim torej nevarni. Ali za naš kakor za njih obstanek je potrebno: da se sporazumemo. Uveljavi naj se primeren deželni zakon, ki uredi jezikovno rabo, dvojezičnost. Morda le pridejo do prepričanja, da je lepše mir med Italijani in Slovenci kakor pa da bi gospodarili tretji. Živimo v časih, ko nemštvo sili od Belta do Adrije, ko zabijajo hlode nemškemu mostu; slovensko ljudstvo bi moralo biti po njihovem tisto, ki bi varovalo nemške hlode, da jih vihar ne podre. Za seboj imajo nemško vlado, avstrijsko vlado, cesarske dvore, puške in kanohe. Italijani in Slovenci so strahovito šibki proti njim. Ko pridejo Italijani do spoznanja, bi se jih pridobilo, da se napravi mir, ali italijansko prebivalstvo ne razume tega stališča tako kot mi. Zato pa ne moremo čakati na nje, da pridejo do spoznanja. Italijanske mase so preveč razburjene in sram jih je pred bratci v Trstu ter onimi

onstran črnozoltne meje. Ne nemo čakati, zato sami zahtevamo: zadosti ljudskih šol in srednjih šol! Škandal je za državo, da je tu družba sv. C. in M. in »Šolski Dom«, ko je država poklicana preskrbeti nam potrebne ljudske šole. — Zahtevamo ljudske šole, meščanske, srednje šole. Vadnice poleg učiteljskega morajo biti uzorne šole, da se učiteljski kandidati dobro pripravijo na svoj poklic. — Vadnice v Gorici pa so pravi monstrum take šole. Naglašam, da c. kr. vadnice kratkoma ne odgovarjajo svojemu namenu. Škoda, da ni tribunala, da bi postavili na zatožno klop one, ki so jih nam napravili. (Odobrujoči medklici.) Te šole imajo čisto drug namen nego druge vadnice; to so le šole ponemčevalnice, priprava za nemške srednje šole. Slovenski in italijanski otroci, ki niso vstopili na kako srednjo šolo, pa so naravnost okradeni za svojo ljudsko šolsko izobrazbo. Navadijo se le nekaj pisati, računati, vse drugo jim je španska vas. Dolžimo šolsko upravo, da jim krađe ljudsko šolsko izobrazbo, to je zločin nad otroki. — Imamo štirirazredno deško slovensko-nemško vadnico; štiriraz. deško italijansko-nemško vadnico (v obih od III. razr. dalje učni jezik nemški); osemrazredno dekliško vadnico (6. 7. in 8. razred ima postati meščanska šola.) Od 3. razreda za vse nemški učni jezik; štirirazredno nemško vadnico. Torej vse neniško. Obdolžujemo učno upravo, da vzdržuje take vadnice. Poleg učiteljskega zahtevamo take vadnice, kakoršne zahteva zdrav razum, da se učiteljski lahko pripravljajo za svoj poklic. — Šolska uprava je s skrbjo pritiskala na srce otroke nemških privandrancev; na vsako boljše mesto postavi kakega Germana. Otrokom teh se ne sme zgoditi nobena krivica. Poleg učiteljskega so napravili vadnico, polno čisto nemško vadnico, »eine Musterschule«, kakor bi si je mi želeli zase. Na državne troške so že 4 razredi, še dva prideta. Priklopljena je sicer učiteljsku, ali ima posebno vodstvo. Ravnatelj, Nemeč, je odvezan pouka, samo vodi, za pouk ima suplenta, ravnatelj pa se lahko peča z velikonomško politiko v goriškem mestu. Ob Senenskem trgu se zida k poslopju nov trakt, razširjenje nemške šole. Vsakemu Slovincu mora vskipeti kri. To je infamna skrb učne uprave za Nemce proti avtohtonnemu prebivalstvu. Iz naših src gre ogorčen protest, da učna uprava vzdržuje take škandalozne šole za nas, uzorne pa za privandrance Nemce. Protestujemo proti nemškemu ljudskim šolam. Ali kaj bi se zgodilo n. pr. v Solkanu, ako bi bilo tam kakih 30 nemških paglavcev. Takoj bi bila nemška šola v Solkanu. — Zahtevamo pa tudi trgovske in obrtne strokovne šole; niti jedne nimamo, katero bi vzdrževala vlada. — Poznajmo nas samo takrat, ko posegajo po naših žepih in kadar so dobri naši sinovi za obrambo. Na zvestobo apelujejo ..... hrast se omaja in hrib, je pel pesnik, takrat nas poznajo, ko je sovražnik tu, drugače smo le za »Kanonenfutter« ..... Dolžnosti bo toliko, kolikor je lo moralo biti, do ljubezni naše pa nimajo nobene pravice. Ljubezen se pridobi s pravičnostjo, ne pa s krivico ..... Sklepa. Želi polnega uspeha današnjemu shodu; to je prst, ki kaže pot, po kateri morajo hoditi naši poslanci. — Pokažimo, da tisti hlodi slone na gnjilih tleh in mi jih izrujemo ter Vas pomandramo, kakor so naši pra-

dedje Turke!» (Burno ploskanje, živahno pritrijevanje.)

Predsednik podeli besedo dr. Podgorniku.

Dr. Podgornik je podal zanimive statistične podatke o srednjih šolah. Iz njegovega govora posnemamo to-le:

Na gimnaziji je bilo lansko leto med 585 učenci 35 Nemcev. Od vseh 35 je v deželi rojenih celih 9. Med temi stanujejo stariši od štirih zunaj Gorice in imajo otroke tukaj na stanovanjih. Stariši od dveh so zasebniki in stanujejo v Gorici, ker so ravno nemške šole pri rokah. Stariši od dveh so uradniki, ki so se dali tudi zaradi šol premestiti v Gorico. Oče jednega je obrtnik in se je preselil sem.

Od 26 dijakov, rojenih zunaj dežele, stanujejo stariši 12 zunaj Gorice ter imajo otroke tukaj na stanovanjih. V Gorico so prišli, ker smatrajo tukajšnji gimnazij za refugium peccatorum. Stariši šestih so zasebniki (penzionisti) ter stanujejo nekaj časa tukaj, potem pa se preselijo zopet drugam. Pri ostalih osmih so stariši uradniki ali častniki ter bivajo le mimogrede v Gorici. Nemške šole obstajajo torej v Gorici za k večjemu 10 Nemcev in radi teh se morajo domačini že od šestega leta naprej mučiti z nemščino in zanemarjati druge ljudsko šolske predmete, ki so naravnost podlaga temeljite izobrazbe. Na realki je bilo pa 70 učencev vpisanih za Nemce. — Med temi stanujejo stariši 29 zunaj Gorice, tako da morajo tukaj imeti stanovanje. 12 je zasebnikov in penzionistov, ki stanujejo v Gorici samo radi udobnosti. 12 je vpisanih takih otroke z Nemce, čijih stariši niso niti Nemci! — Pri 10 dijakih so stariši uradniki in vojniki ter stanujejo le mimogrede v Gorici. Zadnji štiri dijaki pa so otroci v Gorico priseljenih nemških obrtnikov.

Da bi podprla nemštvo v Gorici, pošilja vlada kadar je le mogoče Nemce na naše zavode. Najljubša pot ji je oddati mesto pod roko. — To se je zgodilo v zadnjih desetih letih sedemkrat. V takih slučajih se po navadi preskoči nekoliko dobro popisanih domačinov. Sedaj je postalo že skoraj navada, da mora suplent Slovenec poprečno najmanj jedno leto dalje čakati na stalno službo kakor njegovi tovariši nemške narodnosti. Čudno je tudi to, da dosedaj še ni dobil noben domačin ne Slovenec — ne Italijan službe pod roko. Vsak je moral iti skozi vice službenega razpisa in povsod mu je skušal nemški nadzornik izpodbiti tla s kakim Nemcem. Srednje šole postanejo le tedaj naše, ako se odpravijo iz njih nemški učitelji. Ti so najhujša opora sedanjega zisatema in to tem bolj ker jih ščitijo vsi merodajni krogi. Le samopomoč, seveda v postavnih mejah, nas reši tega zla. Zahtevajmo svoje pravice pri vsaki priliki. Od vsakega profesorja se mora zahtevati, da daje pojasnila v domačem jeziku. V svoji uradni uri, katero mora objaviti

Sokratova smrt.

Po ječi plava tiha, pozna noč . . .
In Sokrat se vzbudi, in nemo zroč
pred sebe v temo modrijan poslušaj . . .
Nič! . . . To so sanje, ki jih vidi duša.
„Zapr, ko hudodelnik sem zaprt!
In kmalu pride pome bleđa smrt!“
„Zakaj sem tu? Tajil sem jim bogove,
kazil mladino, širil uke nove . . .
„Kaj ni vse res?! Saj ni nikjer bogov!
In kakršen je kdo, tak bog njegov . . .
„Le spavajte zdaj v miru mi, rojaki
Atenčani preljudi, poštenjaki!
„Sodniki moji, zdaj ste brez skrbi . . .
Mladine filozof več ne kazí . . .
„Krepost sem ljubil in učil resnico,
zato so vrgli v to-le me temnico!
„Zapr, ko hudodelnik sem zaprt . . .
Obsojen ko razbojnik sem na smrt . . .
„Kdo prišel k meni je? Krvniki moji? . . .
„Mi smo, mi smo! Učenci zvesti tvoji!“
„Ah, vi ste?! Pa že drugokrat nocoj?“
„Da, spet stojimo, mojster, pred teboj . . .
In mesec sveti v tesno, vlažno sobo
z mrtvaško in bledikasto svetlobo . . .
In nič ne reče Platon, le stoji
pred Sokratom pa joče in ihti . . .
In Ksenofon stoji potr in gleda
v tla kakor kip pa stiska usta bleđa . . .
A Kriton pravi: „Blíža se gorjé,
naš ljubi mojster! Poka mi sreč!“

strankami, mora pač uradovati s strankami slovensko ali laško, ker le ta dva jezika sta v deželi navadna. V domačem jeziku morajo biti pisana obvestila o napredovanju dijakov. Vsaki nemški opominjalni list naj se vrne s pripombo, da se nemških dopisov ne sprejema. Da bi bilo le 10% starišev nastopilo pot, tekem jednega leta bi se spremenile razmere v našo korist. Kako se postopá z našo sicer nadarjeno mladino naj povedo sledeči podatki. Leta 1904. je vstopilo v prvi razred na realki 91 dijakov, od teh je bilo čez štiri leta v IV. razredu še 26 in jedno leto kasneje v petem še 16. Leta 1905. je vstopilo v prvi razred 117 učencev, čez štiri leta jih je bilo v IV. razredu še 29. L. 1906. v prvi razred 139, čez tri leta v tretjem razredu še 31. Letos so 4 paralelke, kaj bo čez leto. Število se skrči in konečno izginejo paralelke. — Takim škandaloznim razmeram mora biti konec. Poslance treba podpreti, da dosežejo, da se odprejo s prih. letom I. razr. s slovenskim učnim jezikom. (Odobranje).

Predsednik dr. Dereani se zahvaljuje govornikom ter prosi vse, da vsak po svoji moči dela, da se razmere res spremenijo. Italijanom kliče: naj premislijo kam jih vede nesrečna politika. Nemcem: stoj in roke proč! Gostje so naj se obnašajo kot gostje. Vladi: ne igraj se z ognjem! Na to da na glasovanje resolucijo, ki se sprejme soglasno. Resolucija se izroči posl. Gabrščeku. Poslavlja se s besedami: biti slovenske krvi bodi Slovenec ponos. Hvala vsem za vdeležbo. Če nastane nova potreba, pa se zopet združimo ter priredimo nov shod. — Shod je bil zaključen in udeležniki so se razšli v sveti si, da taki klici po slovenskih šolah morajo konečno vendar le roditi pričakovani uspeh.

Dopolnilna volitev.

Dopolnilna volitev se bo vršila dne 19. decembra t. l.

Volilni imeniki za dopolnilno volitev so razgrnjeni 14 dni na upogled.

Opozarjamo naše pristaše, da pregledajo volilne imenike. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Kotiko je naših volilcev, ki zadnjič niso bili upisani! Naj se pobrigajo, da pridejo sedaj v volilni imenik!

Prišlo je domov dosti volilcev, ki ob prvih volitvah niso bili doma. Naj nemudoma poskrbijo, da pridejo v volilni imenik, če niso upisani.

Reklamacijsko postopanje se mora vršiti popolno. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Naprednjaki! Pripravimo se za volitev vsi do zadnjega. Dopolnilna volitev je velike važnosti.

„In kaj je, Kriton, kaj je? Ali z Dela v Pirej že sveta ladja je prispela?“

„Dotekel torej je nocoj obrok? Prijatelji, to vaš pomeni jok?“

„Da, ladja je prispela . . .“ zašepče učencev Kriton . . . Kak mu glas trepeče

A brz se ujunači: „Mojster moj! Naš jok ti ne pomaga več nocoj!“

„Učitelj naš, o modrijan častí, trenutka zdaj ne smemo zamuditi!“

„Ne čakaj, da te tukaj najde dan! O beži z nami! Konj je osedian!“

„Pred vrati čaka, koplje že s kopiti . . . Naprej z menoj! Hej, čas je še uiti!“

„Pokaj bi čakal smrti čist, nekriv?! Uiti rajši ji čez mejo živ! . . .“

„Tako, moj Kriton?! Želel bi ti mari, da kriv bi v smrt šel tvoj učitelj stari?!“

„Ne, ne, prijatelji! Jaz ne bežim nikamor! Smrti jaz se ne bojim!“

„O, hvala vam, učenci, za sočutje, ki kažete mi vi ga to trenutje!“

„Zdravstvujte mi! . . . Ne plakajte tako! Ah, težko tudi meni je slovo! . . .“

„Zdravstvujte! Ljubite krepost, resnico, četudi vas kaznujejo s temnico!“

„Prispel je torej z Dela sveti brod . . . In pohujšljivec mora v smrt odtod . . .“

„Zdravstvujte! Dan se svita za gorami . . . Moj duh, učenci, bođe vedno z vami . . .“

„Prijatelji predragi, vi moj up! In Sokrat vpríčo njih izplje strup . . .“

Družba sv. Cirila in Metoda.

Hrvatski dramski igralci so darovali od čistega dobička predstave v Vrtojbi družbi sv. C. in M. 736.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala družba pri Gorjancu na Koru K 376. — K 2 — nabral France Oblak v Kamenščekovi gostilni.

Domače vesti.

Izjava. — Na dan volitve v veleposestvu smo poročali v „Soči“, da je volil gospod Franc Toroš, veleposestnik v Medani, tudi za svojega umrlega brata Franca iz Krmina.

To smo zapisali v poročilu o volitvi vsled tega, ker je tako trdil v večji družbi pri Jelenju jeden sorodnik Torošev, — in ker se nam je zdelo to verjetno vsled tega-le dejstva:

Gosp. K. Toroš in njegov brat sta vpisana v imeniku tako: Toroš Karl pok. Mihaela, Medana. Toroš Franc pok. Mihaela, Krmin.

Dalje je pa vpisan še: Toroš Leopold pok. Franca, Medana.

Jeden sorodnikov, vsaj imenoval se je tako, je dejal, da ta pokojni Franc, oče Leopoldov, je oni isti Franc Toroš pok. Mihaela, za katerega je volil gospod Karl Toroš.

Umevno je, da na podlagi vseh teh dejstev smo bili prepričani, da je resnica, kar smo zapisali.

S pismom 25. t. m. nam poroča dr. Pavletič, da se je g. Karl Toroš obrnil nanj, da mu poišče primerno zadoščenje. Iz nadaljne vsebine pisma posnemamo, da umrl Franc Toroš ni identičen s sorodnikom gospoda Karla Toroša in da je torej ta povsem pravilno volil za svojega še živega sorodnika.

Nimamo nikakega vzroka, da bi ne verjeli tej trditvi ter dalje preiskovali v Brdih o tej reči; zato je jasno, da je slonela naša trditev v poročilu o volitvi le na zmoti, ki ni naša krivda. V kolikor prihaja torej tu v poštev g. Karl Toroš, popravljamo s tem svojo trditev in mu dajemo polno in ne le primerno zadoščenje. Nikdar nam ni nam n, komu vedoma in hoté krivico delati. Gospod Karl Toroš bi bil lahko dosegel že takoj v naslednji „Soči“ po volitvi popolno zadoščenje, ako bi se bil le z dopisnico obrnil na nas. — Že neštokrat smo dokazali, da tudi naši politični nasprotniki dobé v „Soči“ polno zadoščenje takoj, ko se izkaže, da smo jim naredili krivico s kakim neresničnim poročilom. Za vsako trditev, sporočeno nam od določenih oseb, vendar ne moremo pričeti šele preiskave, ali je povsem resnična ali ne. Dosti je, da nam je sporočena od verodostojnih oseb. Zmote pa so opravičljive, — in ako kaiera, tedaj je opravičljiva ta zmota vsled čudne kombinacije gori imenovanih treh Torošev.

Gospod Karl Toroš ima torej s tem polno zadoščenje, mi pa pojasnilo, da ni resnično, kar se nam je bilo sporočilo.

Uredništvo „Soče“.

H koncertoma. — Žalostna resnica je, da je bila udeležba pri koncertih in predstavah v Trgovskem domu večkrat jako slaba. Slovenci v Gorici nismo še tako močni, da bi mogli vzdrževati redno gledališče ali prirejati pogostoma koncerte; naravnost čuditi se moramo, ako se ne porabijo niti te, tako redke prilike, ki nam nudijo, ker v maternem ali v njem sorodnem jeziku, pač mnogo več nego laški teater ali kaj enakega. Ta brezbriznost glede narodnih prireditev je tem žalostnejša ker jo opažamo tudi med inteligenco. Tupač ni govora, da so stroški preveliki, ampak izostaja se iz komoditete; izgovor se že najde! Kako drugačni so Lahji! Navadna šivilja gre po večkrat na teden k predstavi, tako da zna igro že na pamet in si prepeva odlomke iz nje, pa ji ni žal ne časa, ne denarja. Bođimo tudi mi taki! Vsakdo, če mu je le količkaj mogoče, naj se udeleži koncertov, ki jih priredi »Pevsko in glasb. društvo« v soboto in nedeljo in se skaže zavednega Slovenca! Kajti »P. in gl. dr.« zasluži, da mu pomoremo s svojo navzočnostjo do vsestranskega uspeha, ker je podjetje velikega narodnega in kulturnega pomena in njegova naloga nad vse vzvišena.

»Sokratova smrt«. — Na koncertu v soboto se bo pela, kakor že znano, nova Michlova skladba »Sokratova smrt«. Ta Aškerčeva balada se nahaja danes v podlistku.

Vspored koncertov, ki jih priredi »Pevsko in glasbeno društvo« (podružnica Gl. Matice v Ljubljani) v dvorani Trgovskega doma.

V soboto, dne 4. decembra: 1) Ant. Foerster: »Katica«, mešan zbor; 2) J. Raff: Suita a) Praeludium, b) Aria, c) Motto perpetuo, Fr. Ondriček; 3) L. Brahms: Scherzo es-moll, op. 4., Jos. Famera; 4) A. Dvorák: Humoreska, b) F. Laub: Poloneza, Fr. Ondriček; 5) J. Michl: Sokratova smrt, balada za moški zbor; 6) F. Ondriček: Rhapsodija.

V nedeljo, dne 5. decembra: 1) B. Smetana: Pisen na mori, moški zbor; 2) Ant. Dvorák: Koncert a-moll op. 53. a) Allegro ma non troppo, b) Adagio ma non troppo, c) Alegro giocoso ma non troppo, Fr. Ondriček; 3) F. Liszt: Meistertost-Valse, Jos. Famera; 4) I. S. Bach: Ciaconna, Fr. Ondriček; 5) St. Pirnat: Žalost, mešan zbor; 6) N. Paganini: Rajčarovnic, Fr. Ondriček.

Kdo bo deželni glavar? — Deželni glavar bo zopet, kakor vsa znamenja kažejo, dr. Pajer. Imenovanje se utegne razglasiti v najkrajšem času. Laški liberalni poslanci so zahtevali z vso enerzijo, da mora biti deželni glavar zopet dr. Pajer. Sklenili so tudi, da začno z najhujšo obstrukcijo v deželnem zboru, ako bi se ne izvršilo imenovanje po njihovi želji in dr. Pettarin je imel baje nalogo iti na Dunaj s sklepom laškega kluba ter tam razložiti, da mora biti glavar na Goriškem edino le Pajer. Podglavar bo najbrže zopet stari Pajerjev zaveznik dr. Gregorčič. Proti imenovanju Pajerja za glavarja in Gregorčiča za podglavarja bi se moral kot en mož vzdigniti cel slovenski del dežele, kajti ti dve imeni pomenita novo škodo goriškim Slovincem, ker zagotavljata, da ostane v deželni hiši pri starem, ako se drugi poslanci kar najodločneje ne upro Pajer-Gregorčičevemu gospodarstvu!

Porotno zasedanje v Gorici je prečelo včeraj. Vršila se je razprava proti H. Körnerju radi goljufige. Körner je žid iz Varšave, rojen leta 1859., agent. V času od l. 1904. do 1907. je zapeljeval nekega Hansa Schmidta v zmoto, ker mu je razlagal, kako lepe kupčije da dela in tako izvalil iz njega okoli 15.000 K. To se je zgodilo v Trstu. Zaslišanih je bilo 6 prič, med njimi tudi oškodovani Schmidt. Obtoženec je rekel, da ni kriv ter razlagal svoje življenje kot agent v Trstu. Prečitala so se tudi razna Körnerjeva pisma na Schmidta. — Žid se je obnašal pred sodnijo jako arogantno ter je odgovarjal na vprašanja državnega pravdnika tako, da je ta zahteval kazen za obtoženca radi arogantnega obnašanja ter da se odstrani iz dvorane. — Sodni dvor zahtevi odstranitve ni ugodil, pač pa je predsednik ostro opomnil obtoženca, naj se obnaša dostojno. Državni pravdnik je zahteval na to, naj se razprava proti Körnerju preloži, ker da Körner ni odgovoril na razna vprašanja v preiskavi tako da je še precej nejasnega. — Sodni dvor je temu ugodil. Razprava je preložena. — Predsedoval je razpravi svetnik grof Coronini, prisednika sta bila svetnik Vidoz in okr. sodnik Musina; branitelj dr. Biasotto.

»Gorica« pred porotniki. — V petek bosta sedela na zatožni klopi odgovorni urednik in korektor »Gorice« Bavec in Lukežič vsled obtožbe g. Andreja Gabrščka vsled njegove obrekovanja s 600 K. katere je dal dr. Gregorčič o priliki Babševe pravde l. 1893. — Kdor se hoče prepričati, kakšnih sredstev se poslužujejo klerikalci proti političnim nasprotnikom, naj pride poslušat na to obravnavo.

V zapore v Gorico so pripeljali včeraj popoldne 20 kazencev iz Rovinja: tam so zaporí natačeni, zato so jih poslali v Gorico, kjer imajo še dosti prostora. Kaznenci so bili uklenjeni ter v varstvu orožnikov in sodnijskih slug. Občinstvo, ki je to videlo pa ni vedelo, odkod so, je radovedno povpraševalo, kaj se je zgodilo, da ženejo hkratu toliko ljudij v zapore.

Vodovod in 20% doklada na hišni davek v Gorici. — Sedaj je torej sklenjena reč, da se izpelje vodovod za Gorico iz Hublja. Tvrdka Rumpel ima nalogo v 4

mesečih, ko začne z delom, izdelati vodovod. Vodovod bo stal lepe novčice; preračunjenih je 2.500.000 K. Troške misli magistrat pokriti z 20% doklada na hišni davek. Gospodarji zvrnejo to na stranke — pa bomo imeli silovito draga stanovanja v Gorici. V proračun prihodnjega leta že pride ta doklada. — Malo razveseljiva vest za goriške meščane pri tej draginji!

K izjavi na prvem mestu med domačimi vestmi dodajemo še to: nič čudnega, če se včasih zaide v zhnoto glede kake osebe pri enakih priimkih; v nekem starejšem imeniku veleposestnikov nahajamo 6. Torošev, in sicer: Toroš Celest od Al., Medana, Toroš Franc in Marija, Medana, Toroš Franc od Mihela, Medana, Toroš Franc r. Miheta, Medana, Toroš Miha r. Ivana in Toroš Miha r. Gašparja, Medana. Pri tolikih Toroših z enakimi imeni (3 Franci 2 Miha) pač ni čudna pomota v osebi. — Tudi v gorenjem slučaju so bili krivi preklicane trditve jednaki priimki in jednaka imena.

Po stopnicah je padla Alojzija Erzetič iz Dolenj tako nesrečno, da je ostala mrtva na mestu.

Zveza narodnih društev.

Kmečko-izobraževalno društvo »Novi vrh« v Nemškem Rutu je imelo v nedeljo dne 28. t. m. svoj ustanovni občni zbor. Otvoril je zborovanje predsednik Z. N. D. dr. Dinko Puc s poljudnim govorom, v katerem je pojasnil pomen in namen društva. Izvolil se je na to sledeč odbor: Jakob Frjanc, predsednik; Luka Mavri, podpredsednik; Ivan Frjanc, tajnik; Jožef Mavri, blagajnik; Luka Kemperle, gospodar; Anton Koder, Gašpar Cvek, Luka Frjanc, odborniki; Ivan Kos in Jožef Kemperle, preglednika. — Po končanih volitvah se je zahvalil predsednik Jakob Frjanc za izvolitev, obljubil, da bo zastavil vse svoje moči za prospah društva in poudarjal, da moramo složno in odločno iti na delo, ako hočemo kaj doseči. — Navdušenje, ki se je videlo na občnem zboru, je dokaz, da bo društvo delovalo krepko na polju prosvete. Vsa čast zavednim članom!

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

C. kr. avstrijske državne železnice. — Glasom v »Osservatore Triestino« od 27. novembra 1909. objavljenega razglasa se razpiše za področje c. kr. državno železniškega ravnateljstva v Trstu za leti 1910 in 1911 konfekcioniranje uniform. Ponudbe (cenike) se sprejema najkasneje do 15. decembra t. l. 12 ure opoldne pri vložnem zapisniku c. kr. drž. železniškega ravnateljstva v Trstu. Pogoje in druge podatke se lahko dobi pri navedenem c. kr. državno železniškem ravnateljstvu oddelek II. ali če se pošlje poštino.

Razne vesti.

Ciankalijske kroglice za štabne častnike. Pošiljatelj prijet. — Povedali smo že, da so prijeli nadporočnika Adolfa Hofrichterja od 14. pešpolka v Lincu, ker da se je našlo pri njem takih rečij, ki kažejo, da je storilec le on in nihče drugi. Strup je dobilo 9 protežiranih oficirjev in jeden izpuščenih, strup je dobil tudi prednik Hofrichterja za avanziranje. Uradna komisija je dognala, da je Hofrichter, ki je imel dopust v kritičnem času, bival v Lincu in da je kupil v trgovini Ploj 16 oblatov za pošiljatev. To je Hofrichter tudi obstal, vendar pa je rekel, da je rabil onih 16 škatlic in oblatov za nekaj pri šivanju. Razni lekarnarji in drogeristi zatrjujejo, da je storilec pač gotovo Hofrichter, on pa to zanika in pravi, da je žrtev vrste tragičnih slučajev. Oglasil se je tudi neki privatni uradnik, ki je oficir v rezervi in je povedal, da se je oni čas vezil z nekim oficirjem na Dunaj, ki je popolnoma jednak Hofrichterja. Pozneje ga je videl tudi na Dunaju. — »Polizei-Korrespondenz« piše, da so našli pri Hofrichterja tudi tinto za kopiranje, vendar se pa ni doznalo, so li bila poslana pisma pisana z njo ali ne. Adolj Hofrichter je bil v Reichenau na Češkem rojen kot oficirjev sin in je absolviral na novomeški gimnaziji v Pragi pet razredov, nakar je vstopil v dunajsko

kadetnico, kjer je bil vedno prvi, a med kolegi neprijubljen. 1898 je postal praporščak, 1899 poročnik 1904 nadporočnik. Potem je šel v vojno šolo, jo absolviral, ali za kak višji čin-baje ni bil sposoben, ker je bil preervozen. Oženjen je s hčerjo bogatega dunajskega fabrikanta. Njegova žena je v drugem stanu.

Hofrichter pravi dosledno, da je nedolžen ter da ni zagrešil tega, kar se mu podtika. Če se mu dokaže krivda in jo prizna, gač akajo vešala!

11-letna deklica — morilka. — V Wallstadt na Nemškem je 11-letna deklica na poti proti domu srečala 3-letnega sina krčmarja, peljala ga na prosto polje, slekla ga do nagega in ga prepustila osodi. Deček je zmrznil.

Kapitan Marryat: Morski razbojnik. Iz angleščine prevlel I. M. Zanimiva povest. Knjiga se dobiva tudi v Gabrščekovi knjigarni v Gorici. Cena vezani knjigi K 370, broširani K 250.

V San Paolo v Braziliji — je vrgel neki anarhist bombo v nemško trgovino. Eksplozija je povzročila velikanski požar, ki je uničil cel del mesta. Več ljudi je postalo žrtev požara.

Bleriot — pride 12. dec. v Carigrad, kjer napravi vzlet s svojim vodljivim zrakoplovom.

V Londonu — se je poročila koristinja Desi Parnell s sinom najbogatejšega in najmočnejšega indijskega kneza, s princem Nasir Ali Khan. Po poroki ji je daroval ženin brilantno dragocenost v vrednosti 500.000 K. Oba sta v 26. letu.

Trikratni umor. — Blizu mesta Rouen na Francoskem je vrgla krojačeva žena Hautin 3 otroke v vodnjak, letela k sosedom ter upiia, da so otroci padli v vodnjak. Ženo so zaprli. Menda je blazna.

Ogrska duhovščina je eua najbogatejših. 16.000 oseb razpolaga z 24 milijoni katastralnih orolov zemlje, na vsakega duhovnika jih pride 150, na druge civilne osebe pa po dva. Duhovnik ima povprečno letne plače 8000 kron.

Dragocene gosli. — Virtuozu Burmestru se je pripetila nesreča v Königshütte v Poljski Šleziji. Pred koncertom so padle gosli na tla in so se razbile. Bile so Stradivarius in cenjene na 100.000 mark.

Požar. — V New-Yorku je razsajal velik požar v italijanskemu delu mesta. Velika hiša je popolnoma zgorela. V njej je zgorelo 6 Italijanov, ki se niso mogli rešiti.

Velikanski slepariji so prišli na sled pri gradbi Arad-Kikinda železnice na Ogerskem. Podjetnik Herman Pallos je osleparil akcijsko družbo za 10 milijonov kron.

V kraljevsko palačo v Aranjezu na Španskem so vlomili neznani tatovi in odnesli dragocene podobe in preproge.

Romuški general Dianu je bil v Bukareštu zastrupljen. Sin njegov, kavalerijski nadporočnik, mu je dal nehote in nevede mesto zdravila strup.

Nesreča v premogokopu. — V Onuri na Japonskem je nastala v premogokopu eksplozija, 15 oseb je ubitih, 228 pa še zaprtih v podzemeljskih rovih.

Dragularju Moiraghi iz Milana so ukrali neznani tatovi v nekem hotelu v Rimu draguljev v vrednosti 100.000 lir.

V Črnicah (Bukovina) sta trčila na glavni postaji dve lokomotivi skupaj. Tri osebe so težko ranjene, 15 pa lahko.

Prejšnji finančni minister Sev. Amerike Lyman Gage se je poročil v San Diegu v Kaliforniji s koristko, ki je 37 let mlajša od njega.

Trojni umor v Petrogradu. — V Novaji Derevnji, predmestju v Petrogradu, sta šla zakonska Mihajlov v gledišče, ta čas so pa vlomili neznani zločenci v hišo, ubili hlapca, dekle in nečakinjo Mihajlova, pokradli vse, kar se je splačalo. Policija išče storilce z dresiranimi psi.

Št. 2948.

Razpis

učiteljskih mest v definitivno odnosno provizorično nameščenje v sezanskem okraju.

1. mesto učitelja-voditelja na jednorazrednicah v Lipi, Mavhinjah, Štjaku, Temnici in na Volčjemgradu;

2. mesto učiteljice na dvorazredni ljudski šoli v Kostanjevici in na Repentabru;

3. mesto učiteljice na trirazredni ljudski šoli v Povirju.

Službeni prejemki so določeni v deželnem zakonu od dne 14. januarja 1906 l. dež. zak. in ukaz. št. 10.

Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo službenim potom podpisaneemu okrajnemu šolskemu svetu v dobi štirinajstih dneh po oglasu tega razpisa v uradnem časopisu »Osservatore Triestino«.

Nezadostno opremljene prošnje so zavrnejo.

C. kr. okrajni šolski svet v Sežani.

dne 25. novembra 1909.

Predsednik: Re bek.

Najlepši in najkoristnejši dar za božične praznike in novo leto

je gotovo šivalni stroj z znamko „PFAFF“.

Pfaffovi šivalni stroji so svetovnoznanani kot najboljši znamka za šivanje in umetno vozenje. Stroj teče na kroglicah in šiva brez šumenja.

Edina zaloga in zastopstvo

Jos. Dekleva

Gorica, ulica Municipio št. 1.

(V zalogi se nahajajo razne vrste šiv. strojev in tudi znamka »Orig. Victoria« — po nizki ceni.)

Založili smo posebne vrste

blazinice za šampilke

znamka „IDEAL“

na kar opozarjamo slav. županstva, urade, trgovce itd. — Blazinica „Ideal“ se odlikuje posebno v tem, da se odtis koj posuši, prav nič ne zamaže in da se ga ne more izbrisati.

Pred uporabo te blazinice naj se očisti šampilko s **špiritom** ali pa z **mlačno zajfnico**. — Blazinica bodi vedno zaprta, da se ne zaprašči in ne izsuši. Za to blazinico je uporabljati izključno le **barvilo »Ideal«**, katero imamo tudi v zalogi.

Blazinice pošljemo na željo tudi na poskušnjo. Cena z barvilom vred K 2'60. Sprejemajo se tudi naročila na šampilke.

Knjigarna A. Gabršček — Gorica.

Dr. Ruggero Kürner,

kirurški zdravnik, bivši asistent na
c. kr. kliniki genealogije in ostetrike
v Gradcu.

Specialist za ženske bolezni.

Ordinira od 10.-11. predpoldne in od
3.-4. popoldne.

Tekališče Frana Josipa šte. 6.

V dobri, veliki vasi blizu Gorice

se odda takoj pekarija

pod zelo ugodnimi pogoji.

Ponudbe na upravnništvo
našega lista.

Edina tvrdka v Avstriji za oprave za dojenčke in zaloga perila

za vozičke in postelje. — Blago najfinije in pri-
prošnje vrste. — Varnostna znamka

„Zum Knabenhortler“.
Novi oddelki za prodajo na drobno. — Na zahtevu
posljam cenik s podobami brezplačno. — Večkrat odli-
kovana tvrdka. Tovarniške cene.

Moriz Guttmann,

Dunaj I., Salzgras 12.

Oddelek za prodajo na drobno v I. nadstr.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblikami

Anton Krušič, krojaški mojster in trgovec Gorici

Tržaška ulica šte. 16
v lastni hiši.

Opozarja se gg. odje-
malce, da je došla rav-
nokat velika množina
raznorsnega blaga ka-
kovosti iz avstrijskih in
angleških tovarn naj-
različnejših

za vsaki stan.

A. vd. Berini

Gorica, Šoslka ulica št. 2.
velika zaloga
oljkinega olja
prve vrste

ajboljih tvrdk iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112,
120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240,
za luči po 72 via.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
uporabi se spet zamenja s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveča.

Cene zmerne.

Prva goriška družba za čiščenje podov

Gledališka ulica 8 — GORICA — Gledališka ulica 8.

Zagotavlja najdovršenejšo izvršitev čiščenja kakoršnegakoli poda.

Cene nizke.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račan poštne hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.—. — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.

Zlatajama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanjo.

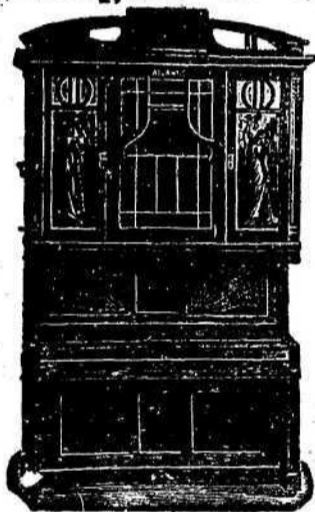
Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22

v Ljubljani.

Denar prihrani kdor kupi izdelano pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
pudobe na sipe in platno, oglejalna
zima in platno.

Restavracija,

stara, dobro idoča v Ljubljani,

se odda v najem

izvežbanemu gostilničarju.

Prijazne ponudbe se prosi
na „poštni predal 3“ —
Ljub'jana.

Ugodna prilika!

Na prometnem kraju v Krminu

se prodaja

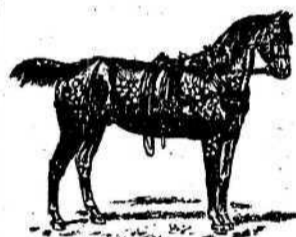
v dobrem stanu ohranjena

hiša.

V isti se nahaja sedaj dobrodoča gostilna.
Hiša obsega 3 kuhinje, 10 sob, dvorišče,
izvrstno klet in 1/2 njive zemljišča.
Pojasnila daje g. Janko Garvas, nadučitelj
Ciril-Metodove šole.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga raz-
ličnih konjskih
vpreg za lahko
ali pa težko
vožnjo; dalje
ima v zalogi
različne konj-
ske potreb-

ščine, potovalne potrebščine kakor: kr-
čege, torbice, denarnice, listnice
itd. — Izvršuje in sprejma v
popravo različne koleseljne in
očjek.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,

dvonadstropna, z 8 sobami, pri-
pravna za vsako obrt

se odda v najem takoj ali pa
prodaja prav po ceni.

Natančen naslov pové upravništvo
„Soče“.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica
za suknjo

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franco.